

KONCEPCIA OCHRANY PRVEJ STAVEBNEJ SPORITELNE, A. S., PRED LEGALIZÁCIOU PRÍJMOV Z TRESTNEJ ČINNOSTI, PRED FINANCOVANÍM TERORIZMU A PRED FINANCOVANÍM PROLIFERÁCIE

Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., (PSS) prísne dbá na dodržiavanie zákonov a vykonáva opatrenia na zabránenie jej zneužitia na legalizáciu príjmov z trestnej činnosti, financovanie terorizmu, financovanie proliferácie (ML/FT/FP). So zreteľom dosiahnutia vysokého stupňa ochrany banky, jej klientov a zamestnancov pred ML/FT/FP rizikami, vypracovala a prijala PSS dokument „Konceptia ochrany Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., pred legalizáciou a financovaním terorizmu“ (ďalej konceptia).

Konceptia je vypracovaná v súlade s platnou národnou aj európskou legislatívou¹, zohľadňuje metodické usmernenia Národnej banky Slovenska, metodické usmernenia a stanoviská Finančnej spravodajskej jednotky ako aj usmernenia, štandardy a názory medzinárodných inštitúcií a autorít². Základným uplatňovaným prístupom pre nastavenie celej koncepcie je RBA – teda rizikovo orientovaný prístup. V koncepcii je aplikovaný RBA od mikropohľadu na jednotlivého klienta cez celobankové hodnotenie rizík až po globálny pohľad na celkovú situáciu v Slovenskej republike. Zohľadnené sú individuálne faktory, zvyšujúce rizikovosť jednotlivého klienta, výsledky posúdenia rozsahu povolených bankových činností a teda obchodovaného portfólia produktov a služieb, štruktúra klientov, geografické faktory, využívané distribučné kanály a tiež výsledky Národného hodnotenia rizík³.

Konceptia je vypracovaná s ohľadom na špecifiká, postavenie PSS a plány PSS na zmeny v charakteristikách produktu, klientskeho zamerania, geografického zamerania a distribučného kanála. Každá takáto zmena je posudzovaná z hľadiska previazaného ML/FT/FP rizika a relevantné vplyvy sú zohľadnené priamo v koncepcii a v programe vlastnej činnosti.

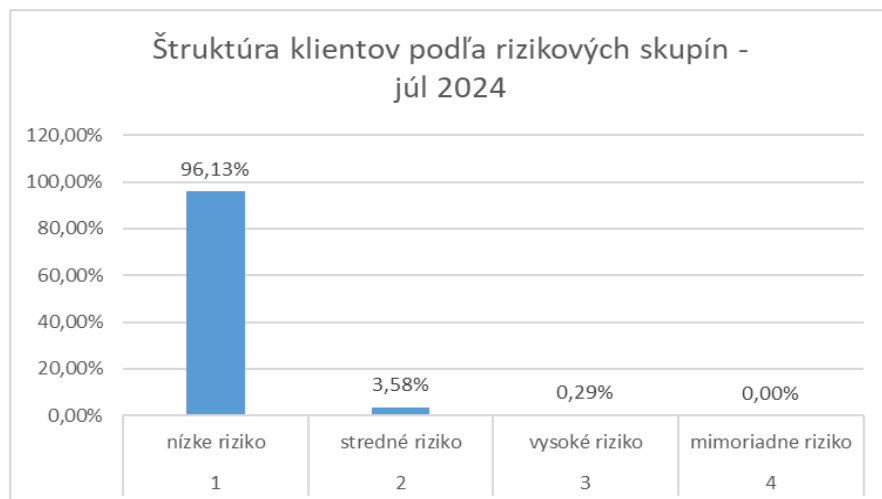
Konceptia zohľadňuje veľkosť (malá a menej zložitá inštitúcia, s počtom zamestnancov do 500), spôsob jej riadenia (centrálne riadenie, oblasť AML riadená zodpovednou osobou na úrovni predsedu predstavenstva), lokálne zameranie spoločnosti (PSS má vo svojom portfóliu takmer výlučne osoby so slovenskou štátnou príslušnosťou), rozsah povolených bankových činností, druh obchodov (stavebné sporenie vo fáze sporenia, úvery zo zdrojov fondu stavebného sporenia - medziúvery, stavebné úvery, úvery zo zdrojov mimo fondu stavebného sporenia - spotrebiteľské úvery na vybavenie domácnosti, úvery na bývanie zo zdrojov mimo fondu stavebného sporenia pre fyzické

¹ Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách, zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon, zákon č. 289/2016 Z. z. o vykonávaní medzinárodných sankcií a o doplnení zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov

² Odporúčania FATF Finančnej akčnej skupiny na boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti, odporúčania z Metodického usmernenia Národnej banky Slovenska z 29. apríla 2019 č. 3/2019 k ochrane banky a pobočky zahraničnej banky pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu, odporúčania z Metodického usmernenia útvarov dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska z 5. decembra 2022 č. 10/2022 k zásadám a postupom vo vzťahu k riadeniu dodržiavania súladu s predpismi a o úlohe a povinnostiach pracovníka zodpovedného za dodržiavanie súladu s predpismi v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu u veriteľov a devízových miest, EBA/GL/2022/15 Usmernenia k používaniu riešení pre uzatváranie zmluvných vzťahov s klientmi na diaľku podľa čl. 13 ods.1 smernice (EÚ) 2015/849, Stanovisko Útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS z 10. decembra 2018 č. 1/2018 k identifikácii a overeniu identifikácie klienta - fyzickej osoby, bez jej fyzickej prítomnosti prostredníctvom technických prostriedkov a postupov podľa zákona o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu.

³ Záverečná správa z druhého národného hodnotenia rizík legalizácie výnosov z trestnej činnosti a financovania terorizmu [stiahnut \(nbs.sk\)](https://www.nbs.sk/stiahnut)

osoby, obchody PSS na finančnom trhu) druh a počet klientov (absolútna prevaha klientov - fyzických osôb). Dôležitým faktorom je štruktúra portfólia AML klientov⁴ z hľadiska rizikovitosti, z ktorého rovnako vyplýva nižšia zraniteľnosť PSS vo vzťahu k ML/FT/FP, keďže absolútna väčšina klientov patrí do skupiny nízkeho rizika⁵.

Koncepcia zohľadňuje nielen štruktúru klientov, ale rozsah bankových činností a portfólio obchodov, distribučné kanály a geografické riziká vo vzťahu ku klientom aj vykonávaným transakciám. PSS sa venuje dvom základným obchodným činnostiam – sporeniu a poskytovaniu úverov. Oba tieto produkty sú určené na financovanie bývania, pričom výrazne prevažujúcou skupinou klientov tak v sporiacom ako aj úverovom obchode sú klienti – fyzické osoby. Tieto tvrdenia platia aj pri novo uzatváranom obchode.

Druh obchodu	Počet	Objem	Objem v %
Nové úvery 01-06/2024			
Nové úvery fyzické osoby	4 060	108 695 811	97,39 %
Nové úvery právnické osoby	19	2 911 300	2,61 %
Nové sporenie 01-06/2024			
Nové sporenie fyzické osoby	41 449	1 093 034 431	99,36 %
Nové sporenie právnické osoby	71	6 993 900	0,64 %

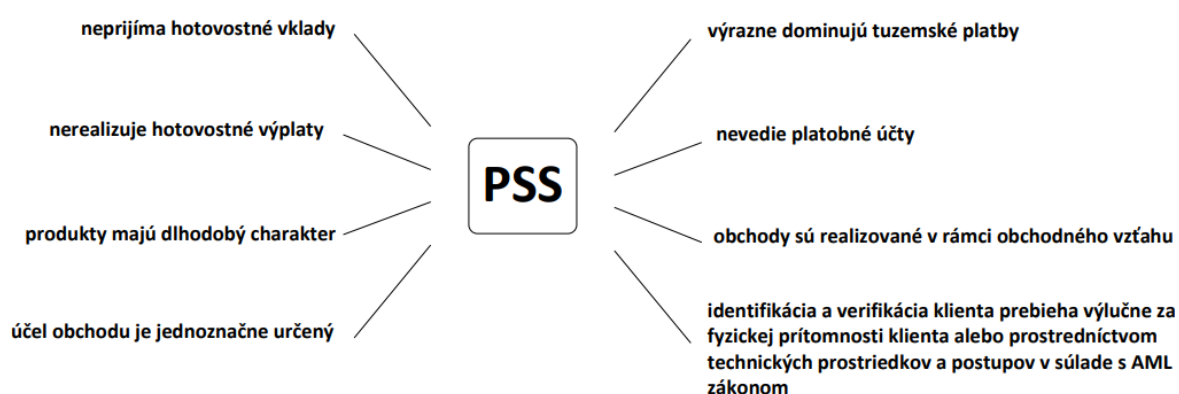
Okrem toho PSS pôsobí ako samostatný finančný agent (SFA) v oblasti sprostredkovania návrhov poisťných zmlúv pre jednu finančnú inštitúciu (Uniqa). PSS je povinnou osobou v zmysle AML zákona aj pre túto oblasť, konkrétne v prípade, že ide o sprostredkovanie návrhov zmlúv v oblasti životného poistenia.

⁴ Klient v zmysle § 9, písm. d) zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁵ Bližšie informácie o rizikových skupinách a faktoroch na zaradenie klienta do rizikovej skupiny sú uvedené v prílohe č. 3 Programu vlastnej činnosti.

Podrobnosti vykonanej analýzy ML/FT/FP rizika sú zhrnuté v dokumente: Analýza rizík legalizácie príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti, financovania terorizmu a financovania proliferácie v podmienkach Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., ktorý je súčasťou koncepcie a prílohou smernice. Samostatná príloha smernice je venovaná analýze rizík a zodpovedajúcej starostlivosti PSS ako SFA.

Faktory znižujúce ML/FT/FP zraniteľnosť spoločnosti

ML/FT/FP zraniteľnosti a s nimi spojené riziká nie sú statické, ale menia sa v súvislosti so zmenou ekonomickej, sociálnej, legislatívnej makrosituácie ako aj so zámermi a plánmi PSS na zavedenie nových produktov a služieb, distribučných kanálov a geografického zamerania. Tieto plány a zámery sú nevyhnutne predmetom AML posúdenia a v prípade, že je identifikovaný ich vplyv na hodnotenie ML/FT/FP rizík, vedie to k aktualizácii koncepcie a programu, v ktorých sa identifikujú nové zraniteľnosti a prijímú opatrenia na riadenie novo identifikovaného rizika.

Významným prostriedkom zabezpečenia realizácie koncepcie v praxi je organizačná štruktúra funkcie prevencie legalizácie príjmov z trestnej činnosti, prevencie financovania terorizmu a prevencie financovania proliferácie (AML/CFT/CFP), ktorá prechádza všetkými úrovňami riadenia PSS, a. s., a zahŕňa predstavenstvo, predsedu predstavenstva, riaditeľa úseku compliance, AML a informačnej bezpečnosti (CMP), vedúceho odboru AML (CMPa) a špecialistov AML.

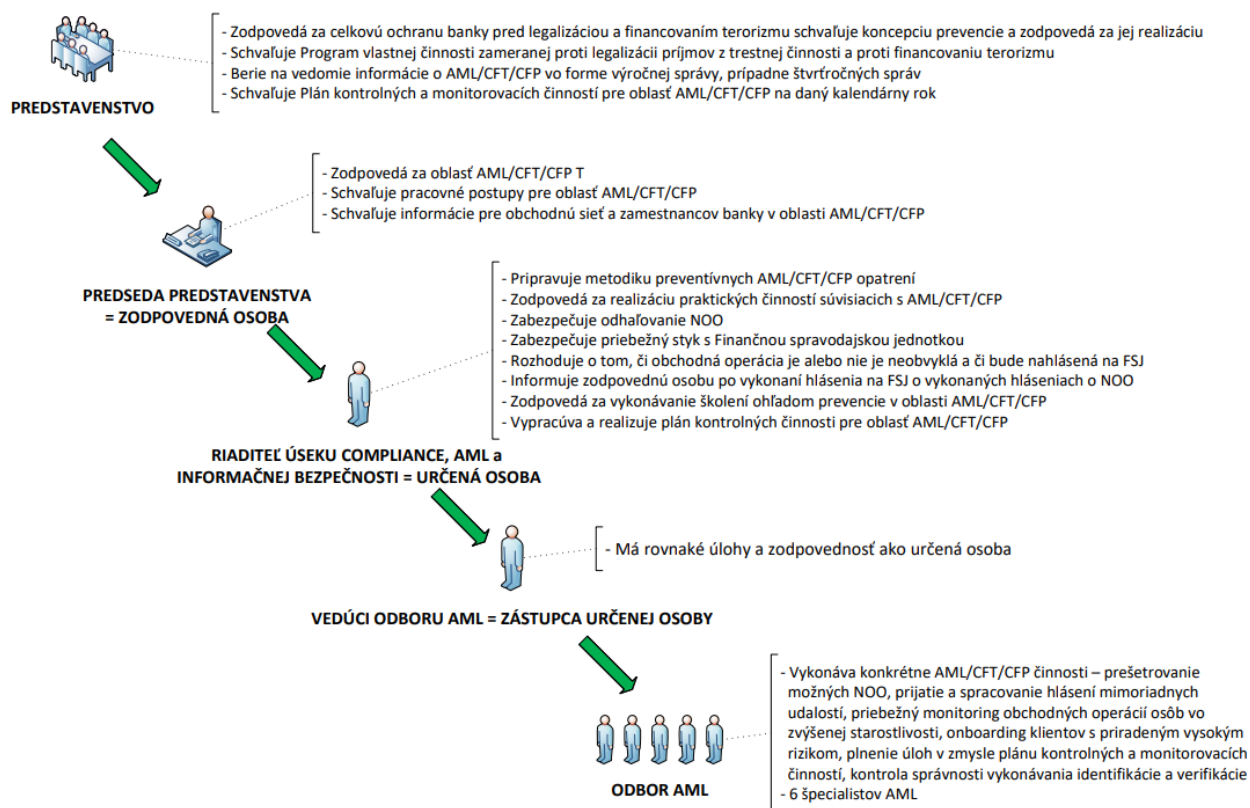
Určenú osobu a zástupcu určenej osoby menuje predstavenstvo. Tieto osoby sú pri plnení svojich úloh v oblasti AML/CFT/CFP podriadené priamo zodpovednej osobe. Ich postavenie v organizačnej štruktúre je vymedzené nasledovne:

- právomoci a povinnosti určenej osoby a jej zástupcu v ich pracovných náplniach s dôrazom na prvotnú oblasť pôsobenia, ktorou je zabezpečovanie prevencie finančnej inštitúcie v oblasti AML,
- organizačná samostatnosť funkcie AML – existencia odboru AML,
- neobmedzený prístup určenej osoby a jej zástupcu ku všetkým klientskym dokumentom, databázam a informáciám finančnej inštitúcie,
- samostatné a nezávislé rozhodovanie určenej osoby a jej zástupcu pri posudzovaní operácií klientov, oznámených príslušnými zamestnancami v rámci interného systému

Hlásení mimoriadnych udalostí,

- samostatné a nezávislé rozhodovanie o zaslaní hlásenia o neobvyklej obchodnej operácii na Finančnú spravodajskú jednotku,
- kontrolná funkcia určenej osoby a jej zástupcu vo vzťahu k útvarom a príslušným zamestnancom zabezpečujúcim výkon obchodov, resp. finančných operácií klientov,
- oddelenie určenej osoby a jej zástupcu (II. línia kontroly) od útvaru vnútornej kontroly a vnútorného auditu (III. línia kontroly).

Organizácia AML/CFT/CFP v PSS

Súčasťou koncepcie sú aj dokumenty požadované platnou legislatívou a Metodickým usmernením NBS č.3/2019:

- Interná smernica: Program vlastnej činnosti zameranej proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti, proti financovaniu terorizmu a proti financovaniu proliferácie v podmienkach Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.
- Informácia určená klientom a širšej verejnosti: Prevencia pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, pred financovaním terorizmu a financovaním proliferácie
- Analýza rizík legalizácie príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti, financovania terorizmu a financovania proliferácie v podmienkach Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.

PSS zohľadňuje dôležitosť témy vo svojich procesoch riadenia rizík. Predmetné riziko je zavedené do systému riadenia rizík a má vytvorený vlastný riziko dotazník s pravidelnou štvrťročnou periodicitou aktualizácie.